

OBSAH

	Předmluva	11
1	Zásady péče o akutně nemocné (<i>L. Klabusay</i>)	13
1.1	Jednotky intenzivní péče v interním lékařství	14
1.2	Postup při přijetí nemocného na jednotku intenzivní péče	17
1.3	Vybavení jednotek intenzivní péče	17
2	Kardiopulmonální resuscitace (<i>V. Víšek</i>)	19
2.1	Poruchy vitálních funkcí	19
2.2	Poruchy dýchání a zástava dechu	20
2.2.1	Léčba zástavy dýchání	21
2.3	Zástava činnosti srdce a oběhu	24
2.3.1	Léčba srdeční zástavy	25
2.4	Problematika resuscitace mozku	28
3	Poruchy vědomí (<i>J. Petrášek, J. Drábková</i>)	30
3.1	Patofyziologie	30
3.2	Hodnocení poruch vědomí	33
3.2.1	Příčiny bezvědomí	36
3.2.2	Zásady postupu při bezvědomí	37
3.3	Vyšetření a diferenciální diagnostika	38
3.4	Neodkladný léčebný postup	41
3.4.1	Bezvědomí při anoxickém poškození mozku	42
3.4.2	Bezvědomí při akutních otravách	44
3.4.3	Bezvědomí při akutních nitrolebních procesech	45
3.4.4	Poruchy vědomí při metabolickém rozvratu	49
3.4.5	Poruchy vědomí při přetížení a decerebraci	51
3.4.6	Poruchy vědomí při dekompresním syndromu	51
3.4.7	Poruchy vědomí při přehřátí	51
3.4.8	Poruchy vědomí při podchlazení	52
3.4.9	Poruchy vědomí hysterického původu (hysterické pseudokóma)	52
4	Poruchy srdečního rytmu (<i>Č. Švorčík</i>)	53
4.1	Převodní systém	53
4.2	Náhla smrt (fibrilace komor a ašystolie)	56
4.3	Pomalé arytmie (bradyarytmie)	57
4.3.1	Síňokomorové blokády	58
4.3.1.1	Synkopy	65
4.3.1.2	Léčba a — v blokad	66
4.3.2	Bradykardie supraventrikulárního původu	67
4.3.3	Syndrom karotického sinu	69
4.3.4	Mikční synkopa	70
4.4	Supraventrikulární tachykardie	70
4.4.1	Preexcitační syndromy	75
4.4.2	Flutter síní	79
4.4.3	Fibrilace síní	80
4.5	Komorová tachykardie	82
4.6	Předčasné stahy	86
4.6.1	Síňové předčasné stahy	86
4.6.2	Junkční předčasné stahy	87
4.6.3	Komorové předčasné stahy	87
5	Elektroimpulsoterapie (<i>Č. Švorčík</i>)	90
5.1	Kardioverze, defibrilace	90

5.2	Kardiostimulace	92
5.2.1	Dočasná kardiostimulace	93
5.2.2	Trvalá kardiostimulace	95
5.3	Technika implantace	98
5.4	Pooperační péče a časné komplikace	98
5.5	Dlouhodobé sledování nemocných	100
5.6	Poruchy stimulace	100
5.7	Použití kardiostimulace u tachykardií	101
6	Šok (<i>J. Widimský, J. Drábková</i>)	103
6.1	Patofyziologie — dělení	103
6.2	Změny v průběhu šoku	105
6.2.1	Minutový výdej srdeční	105
6.2.2	Krevní tlak	106
6.2.3	Dýchání	107
6.2.4	Humorální faktory	107
6.2.5	Prekapilární a postkapilární rezistence	108
6.2.6	Koloidní osmotický tlak — onkotický tlak	108
6.2.7	Metabolické faktory	109
6.2.8	Poruchy hemokoagulační rovnováhy	109
6.2.9	Imunitní odpověď	109
6.2.10	Bolest	109
6.3	Klinický obraz a průběh	110
6.3.1	Syndrom šokových orgánů	110
6.3.1.1	Plíce	110
6.3.1.2	Myokard	110
6.3.1.3	Játra	110
6.3.1.4	Ledviny	111
6.3.1.5	Mozek	111
6.3.1.6	Trávicí trubice	111
6.4	Prognóza šoku	111
6.5	Sledování nemocného v šoku	112
6.6	Obecné zásady léčby	114
6.7	Jednotlivé formy šoku	116
6.7.1	Hypovolemický šok	116
6.7.2	Hemoragický šok	119
6.7.3	Nehemoragický šok	120
6.7.4	Septicko-toxický šok	121
6.7.5	Kardiogenní šok	123
6.7.6	Anafylaktický šok	128
6.7.7	Popáleninový šok	130
6.7.8	Vzácné formy šoku	132
6.7.8.1	Neurogenní šok	132
6.7.8.2	Endokrinní a metabolické krize jako příčiny šoku	132
6.7.9	Šok při dekompresi	133
7	Krvácení (<i>J. König</i>)	134
7.1	Diagnostika	134
7.2	Terapeutické postupy	136
7.3	Konzumpční koagulopatie	140
7.4	Krvácení u jaterních onemocnění	141
7.5	Krvácení u onemocnění ledvin	143
8	Poruchy vnitřního prostředí (<i>B. Nejedlý</i>)	145
8.1	Tělesné tekutiny	145
8.2	Osmolalita	147
8.2.1	Příčiny hyperosmolality	148
8.2.2	Příčiny hypoosmolality	149
8.2.3	Pozitivní bilance tělesných tekutin	150
8.2.4	Riziko důsledků pozitivní bilance vody a iontů	151
8.2.5	Negativní bilance tělesných tekutin	151
8.2.6	Projevy převažujícího nedostatku vody	152
8.2.7	Projevy současné ztráty vody a iontů	153
8.3	Poruchy acidobazické rovnováhy	153
8.3.1	Metabolická acidóza	158
8.3.1.1	Příčiny metabolické acidózy způsobené hypoxií	158
8.3.1.2	Změny acidobazické rovnováhy u chronické srdeční a respirační insuficience	159

8.3.1.3	Příčiny metabolické acidózy kromě hypoxie	161
8.3.2	Respirační acidóza	162
8.3.3	Metabolická alkalóza	163
8.3.4	Respirační alkalóza	164
8.4	Léčba poruch acidobazické rovnováhy	165
8.4.1	Úprava metabolické acidózy	165
8.4.2	Cílové pH	166
8.4.3	Úprava metabolické alkalózy	167
8.4.4	Léčení respirační acidózy	168
8.4.5	Poznámky k léčení respirační alkalózy	168
9	Oligoanurie (<i>O. Schüick, A. Válek</i>)	169
9.1	Základní pojmy	169
9.2	Etiopatogeneze	170
9.2.1	Oligoanurie z příčin prerenálních	170
9.2.2	Oligoanurie z příčin renálních	170
9.2.3	Oligoanurie v důsledku obstrukce močových cest	172
9.3	Metabolické změny při akutním selhání ledvin	173
9.3.1	Klinický obraz a včasná diagnóza příčiny oligoanurie	174
9.3.2	Anamnestické vyšetření	175
9.3.3	Fyzikální vyšetření	175
9.3.4	Časový průběh změn diurézy	176
9.3.5	Plazmatická koncentrace močoviny a endogenního kreatininu	177
9.3.6	Plazmatická koncentrace kalia a EKG	178
9.3.7	Plazmatická hladina natria a stav hydratace	179
9.3.8	Stav acidobazické rovnováhy	179
9.4	Vyšetření moči a posouzení funkce ledvin	180
9.4.1	Funkční vyšetření ledvin zaměřené především na tubulární funkce	180
9.4.2	Posouzení průchodnosti močových cest	181
9.4.3	Posouzení patologickoanatomických změn v ledvině	182
9.4.4	Komplikace	182
9.5	Léčení náhlého selhání ledvin	183
9.5.1	Léčení v iniciální fázi	183
9.5.2	Léčení v anurické a oligurické fázi a ve fázi časně diurézy	185
9.5.2.1	Konzervativní metody léčení	185
9.5.2.2	Léčení komplikací	187
9.5.2.3	Sledování klinického obrazu v průběhu léčení	192
9.5.2.4	Dialyzační léčení	192
9.5.2.4.1	Peritoneální dialýza	193
9.5.2.4.2	Hemodialýza	201
9.5.3	Léčení v pozdní diuretické fázi	201
9.5.4	Léčení v období rekonvalescence	201
10	Jaterní selhání (<i>J. Horký</i>)	202
10.1	Klinické projevy	202
10.2	Biochemické projevy	203
10.3	Klasifikace jaterní insuficience	204
10.4	Patofyziologie a patogeneze jaterního selhání	205
10.4.1	Žloutenka	206
10.4.2	Encefalopatie	206
10.4.3	Ascites	207
10.4.4	Porucha vodního a minerálního elektrolytového hospodářství	207
10.4.5	Selhání ledvin	208
10.4.6	Hypoglykémie	208
10.4.7	Krvácivá diatéza	208
10.5	Léčba jaterního selhání	208
10.5.1	Základní léčebná opatření	209
10.5.2	Úprava homeostázy	209
10.5.3	Speciální léčebné postupy	210
10.5.4	Dočasná náhrada jater	211
11	Stavy náhlé dušnosti (<i>M. Novák, M. Olejníček</i>)	213
11.1	Šoková plíce	213
11.1.1	Patogeneze	214
11.1.2	Patofyziologie	215

11.1.3	Etiologie	216
11.1.4	Klinický obraz	217
11.1.5	Diferenciální diagnóza	218
11.1.6	Terapie	218
11.1.7	Prognóza	219
11.1.8	Prevence	220
11.2	Status asthmaticus	220
11.2.1	Etiopatogeneze	220
11.2.2	Patofyziologie	221
11.2.3	Klinický obraz	222
11.2.4	Diferenciální diagnóza	223
11.2.5	Terapie	223
11.2.6	Prevence	226
11.3	Respirační insuficience	226
11.3.1	Patofyziologie	227
11.3.2	Etiologie	227
11.3.3	Diagnostika	228
11.3.4	Hypoxémie a hypoxie	229
11.3.5	Hyperkapnie a ventilační selhání	231
11.3.6	Klasifikace	232
11.3.7	Terapie	233
11.3.8	Prevence	234
11.4	Pneumotorax	234
11.4.1	Patofyziologie	235
11.4.2	Etiologie	236
11.4.3	Klinický obraz	236
11.4.4	Diagnostika	237
11.4.5	Diferenciální diagnostika	237
11.4.6	Komplikace	238
11.4.7	Terapie	238
11.4.8	Prognóza	239
12	Maligní hypertenze (<i>J. Widimský</i>)	240
12.1	Maligní hypertenze a hypertenzní syndrom s neurologickými abnormalitami	241
12.2	Hypertenzní syndrom při levostranné srdeční insuficienci	244
12.3	Hypertenze a infarkt myokardu	244
12.4	Disekující aneurysma aorty	244
12.5	Hypertenze provázející srdeční chirurgii	245
12.6	Hypertenze paroxysmálního charakteru	245
12.7	Syndrom vysazení klonidinu	246
13	Náhlá bolest na hrudi (<i>M. Štejska, J. Zemánková</i>)	248
13.1	Bolesti při srdeční ischemii	250
13.1.1	Angina pectoris	250
13.1.2	Infarkt myokardu	253
13.2	Problém diagnostiky ischemické choroby srdeční u žen	258
13.2.1	Význam ergometrického vyšetření v diagnostice ICHS u žen	259
13.3	Pericarditis acuta	261
13.4	Plicní embolie	261
13.4.1	Sukcesivní embolie	264
14	Náhlá bolest v břiše (<i>J. Chlumský</i>)	265
14.1	Syndrom viscerální ischemie (<i>L. Klabusay</i>)	268
14.1.1	Sřevní apoplexie	269
14.1.2	Trombóza mezenterálních žil	269
14.1.3	Neobstrukční forma trombózy	269
14.1.4	Abdominální angina	270
14.1.5	Syndrom ischemické kolitidy	270
14.1.6	Aneurysma viscerálních tepen	271
14.2	Akutní pankreatitida (<i>L. Klabusay</i>)	271
14.2.1	Etiologické faktory	272
14.2.2	Patogeneze	274
14.2.3	Klinická symptomatologie	276
14.2.4	Laboratorní diagnostika	276
14.2.5	Neinvasivní diagnostické metody	278
14.2.6	Diferenciální diagnostika	278
14.2.7	Prognóza	278

14.2.8	Komplikace	279
14.2.9	Léčba	279
15	Sepse (<i>J. Jiříčková, I. Matl</i>)	282
15.1	Sepse	282
15.1.1	Septikopyémie	283
15.1.2	Bakteriémie, toxémie a saprémie	283
15.2	Faktory uplatňující se při sepsi	284
15.3	Možnosti a postupy při stanovení diagnózy sepse	285
15.3.1	Perzistující nebo intermitentní bakteriémie	285
15.3.2	Brána vstupu a primární ložisko	286
15.3.3	Sekundární metastatická ložiska	287
15.3.4	Vážný klinický stav	287
15.4	Klinický obraz sepse	288
15.5	Formy sepse	288
15.5.1	Centrální sepse	288
15.5.2	Ostatní sepse	290
15.5.2.1	Kožní sepse	290
15.5.2.2	Otorinolaryngologické sepse	291
15.5.2.3	Neurologické sepse	291
15.5.2.4	Sepse z respiračního ústrojí	291
15.5.2.5	Sepse z oblasti gastrointestinální a hepatální	291
15.5.2.6	Urologicko-nefrologické sepse	292
15.5.2.7	Sepse z genitální oblasti	292
15.5.2.8	Sepse z oblasti revmatologicko-ortopedické	292
15.6	Imunologické aspekty sepsí	293
15.7	Terapie sepsí	295
15.7.1	Kritéria vyléčení centrálních i ostatních sepsí	297
15.7.2	Použitelnost jednotlivých skupin antibiotik u sepsí	297
15.8	Profylaxe sepsí	299
16	Křečové stavy (<i>J. Kocián, P. Jedlička</i>)	300
16.1	Tetanie	300
16.1.1	Latentní tetanie	302
16.1.2	Tetanický záchvat	302
16.1.3	Laboratorní nálezy	303
16.1.4	Diferenciální diagnóza tetanie	303
16.1.5	Léčba	304
16.2	Křečové stavy mozkového původu	305
16.2.1	Příčiny křečí	307
16.3	Svalové krampy	307
17	Akutní otravy (<i>L. Klabusay</i>)	308
17.1	Základní léčebné postupy	309
17.1.1	Eliminace nebo neutralizace otravných látek	309
17.2	Otrava muchomůrkou zelenou	311
17.3	Otrava blokátory cholinesterázy	313
17.4	Otrava tricyklickými antidepresivy	313
18	Nežádoucí důsledky farmakoterapie závažných stavů (<i>Z. Modr</i>)	315
18.1	Analgetika	316
18.2	Antiarytmika	317
18.3	Antihypertenziva	320
18.4	Antikoagulancia a trombolytika	321
18.5	Bronchodilatancia	322
18.6	Diuretika	323
18.7	Psychofarmaka	324
18.8	Srdeční glykosidy	327
18.9	Antibiotika	328
	Doporučená literatura	334
	Rejstřík	338